

Màscares i bèsties amb ànima

Una exposició combina les talles rituals africanes amb fotografies íntimes d'animals salvatges

ANTONI SELLA

El poeta i cronista Josep Maria de Sagarra va escriure pensant que les coses també poden tenir ànima i que els dies són perfumats. Si alguns objectes ens poden transmetre l'ànima de les coses,

Martí, veí de Barcelona i nascut a Alcañiz el 1957, es dedica professionalment a la fotografia des de l'any 2000. Entre les seves primeres especialitats, els retrats humans en el que intenta transmetre l'interior dels protagonistes. És el mateix que busca

↑
A l'esquerra,
la galerista
Sorella
Acosta i el
fotògraf Fran

fotografies íntimes, que mostrin una atmosfera determinada i expressin el que pot haver-hi a l'interior de l'animal". Si els animals tinguessin ànima, això és el que voldria captar Gran Martí. El que és segur és que les fotografies d'aquest artesà de la imatge

L'art de les fotografies de Fran Martí no només es troba en la mirada pacient i selectiva del fotògraf, sinó també en tot el procés posterior per permet mostrar-les sobre paper. Són fotografies artístiques d'autor, signades, i en les quals Martí intervé des de

Sagara va escriure pensant que les coses també poden tenir ànima i que els dies són perfumats. Si alguns objectes ens poden transmetre l'ànima de les coses, aquests són les màscares rituals, elements imprescindibles de les cerimònies animistes de molts pobles africans; màscares que tenen, sovint, formes de bèsties perquè és a través de les qualitats que els són atribuïdes que els humans es posen en contacte amb el món sobrenatural.

L'ànima de les coses i l'ànima de les bèsties salvatges africanes és el binomi que, en forma de tallers i de fotografies, compona

---

L'exposició 'Animal' mostra màscares i fotografies d'Àfrica unides pel tema

---

L'exposició *Animal* que demà, dissabte, a les vuit del vespre s'inaugura a la galeria Out of Àfrica del carrer Nou.

L'exposició mostra les darreres adquisicions de màscares que la galerista Sorella Acosta ha realitzat a Burkina Faso, procedents dels pobles Bobo i Gurunsi, i les fotografies en gran format de fauna salvatge captades per Fran Martí en els seus viatges per Kènia, Tanzània, Botswana, Namíbia i Zimbabwe.

des de l'any 2000. Entre les seves primeres especialitats, els retrats humans en el que intenta transmetre l'interior dels protagonistes. És el mateix que busca quan s'enfronta als animals salvatges. Martí fuig de la fotografia clàssica de fauna selvàtica, la composició coral i harmoniosa, per, segons explica, "perseguir

A l'esquerra,
la galerista
Sorella
Acosta i el
fotògraf Fran
Martí.

(© LAMBERT GRACIA)

l'interior de l'animal. Si els animals tinguessin ànima, això és el que voldria captar Gran Martí. El que és segur és que les fotografies d'aquest artesà de la imatge dignifiquen les bèsties perquè les singularitzen. El seu principi conceptual s'expressa en una negació: "no m'interessa un lleó que no em mira".

Tot comença quan el nyu es desplaça

Sovint, a l'hora de fotografiar animals, Fran Martí necessita que l'oïda orienti la vista i s'esforça per no oblidar mai que si de l'entorn d'aquestes bèsties se'n diu vida salvatge és perquè els animals ho són de salvatge perquè, reflexiona, "quan et familiaritzes amb ells perds la sensació de perill i això suposa un nou perill". És el perill de la imprudència, d'oblidar que la vida salvatge es diu així per alguna cosa. A ell mateix, els guies l'han agut de frenar més d'una vegada. Amb el temps, però, se'n va aprenent, i entre el seu aprenentatge hi ha el de no caminar mai darrera d'un elefant perquè aquets no et veu, però t'escolta i es pot girar. També extrema la prudència si troba un elefant sol, perquè aquestes bèsties van en manades o petits grups i si es troben sols, és que alguna cosa passa. De la mateixa manera que aconsella a no apropar-se mai a una lleona prima.

Les lleones són les que cacen —no els lleons— i, si estan primes, porten gana. També cal tenir en compte la mirada. Si la bèstia té els ulls llents, vius i pendents és que està de cacera i més val no acostar-s'hi. Entre les bèsties més ferotges, els hipopòtams, uns animals que semblen tendres, però són violents, ràpids i els que més morts causen a l'Àfrica.

Martí també ha après que per fer bones fotografies cal seguir les migracions. Les bèsties busquen menjar i els herbívors, els primers de la cadena tròfica, es desplacen per trobar pastures verdes. Tot comença quan el nyu van de viatge. Són animals lents, amb poques defenses, més grans i amb més tall que d'altres i molt poc intel·ligents: la presa perfecta per a lleons i grans felins. Quan el nyu viatge, darrera seu hi van la resta d'animals.

grai, sinó també en tot el procés posterior per permet mostrar-les sobre paper. Són fotografies artístiques d'autor, signades, i en les quals Martí intervé des de la idea fins a la impressió, deixant només en mans de tercers una part del procés: el d'emmarcar-les per exposar-les.

Les màscares que acompanyen les fotografies no han estat concebudes com objectes d'art, tot i que ho són, sinó com elements religiosos que participen de diverses cerimònies i ritus, ja siguin agraris, iniciàtics, festius o funeraris. La màscara és un símbol més, i important, de tot un ritual en el qual un personatge, el que en llenguatge europeu es denominaria un sacerdot, va abillat de cap a peus amb una vestimenta ritual, generalment acompanyat de complements com bastons. Les màscares exposades procedeixen d'una zona en la qual, per exemple, l'elefant significa la força, l'aranya s'assimila a la intel·ligència, l'antílop a l'agilitat i les banyes dels animals representen la lluna que, al seu temps, és un símbol de fertilitat. ◀

ANIMALS
GALERIA OUT OF ÀFRICA
CARRER NOU
DEL 6 DE FEBRER
AL 28 DE MARÇ